

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

ΠΟΝΟΣ ΣΤΟ ΓΟΝΑΤΟ

Παραπομπή σε Ειδικό για πόνο στο γόνατο σε Ορθοπεδικό ή/και Ρευματολόγο

Ο πόνος στο γόνατο εμφανίζεται συχνά σε επίπεδο πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Στις περισσότερες περιπτώσεις οφείλεται σε υποκείμενη οστεοαρθρίτιδα η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με αναλγητικά και φυσιοθεραπεία εκτός νοσοκομειακού περιβάλλοντος. Ωστόσο, σε ορισμένες περιστάσεις είναι συνετό να γίνει παραπομπή.

ΑΜΕΣΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΤΑΕΠ (εντός 24 ωρών)

- Κάταγμα ή σοβαρό τραύμα
- Οποιαδήποτε χαρακτηριστικά που υποδηλώνουν λοίμωξη/σηπτική αρθρίτιδα, όπως:
  - Κυτταρίτιδα πάνω από την άρθρωση
  - Μεγάλη συλλογή υγρού (αρθρική συλλογή) και ερύθημα
  - Φλεγμονή ουλής/πληγής πάνω από άρθρωση που έχει υποβληθεί σε αντικατάσταση (αρθροπλαστική)
- Αδυναμία βάρδισης ή φόρτισης του σκέλους
- Αγγειακή νέκρωση/οστεονέκρωση
- Σημαντικό αίμαρθρο/συλλογή υγρού στο γόνατο ή υποψία οστεοχόνδρινου κατάγματος που μπορεί να είναι ορατό ή μη στις ακτινογραφίες.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΕΙ (εντός 2 εβδομάδων)

- Υποψία όγκου ή ενδείξεις καταστροφικής βλάβης στην ακτινογραφία
- Ενδείξεις νέας φλεγμονώδους αρθροπάθειας
- Ρήξη/σχισμή του πρόσθιου χιαστού συνδέσμου και/ή οξεία βλάβη του μηνίσκου σε ασθενή που είναι πιθανό να ωφεληθεί από χειρουργική επέμβαση (νέος, δραστήριος)
- Ανεξήγητος, αυξανόμενος ή ξαφνικός έντονος πόνος σε άρθρωση που έχει υποβληθεί σε προηγούμενη αντικατάσταση

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΡΟΥΤΙΝΑΣ ΣΕ ΕΙ

- Πραγματικά επεισόδια κλειδώματος/μπλοκαρίσματος του γόνατος
- Επεισόδια μετακίνησης, ιδίως αν είναι απρόβλεπτης φύσης
- Αστάθεια κατά τις κλινικές δοκιμασίες των συνδέσμων σε ασθενή με πρόσφατο ιστορικό τραύματος
- Ανεξήγητη νέα μάζα ή εξόγκωμα γύρω από το γόνατο.

-
- Προηγούμενη αποκατάσταση μηνίσκου με πρόσφατο μη τραυματικό/ ελαφρύ τραύμα που προκαλεί μηχανικά συμπτώματα
  - Επίμονος πόνος στο γόνατο που επηρεάζει την ποιότητα ζωής, παρά τη φυσιοθεραπεία και την αναλγησία, και χρήζει ενδοαρθρικής ένεσης/περαιτέρω απεικονιστικών εξετάσεων, όπως μαγνητική τομογραφία

Πηγή:

<https://northeast.devonformularyguidance.nhs.uk/referral-guidance/eastern-locality/musculoskeletal/knee-problems>

NICE (Μάιος 2000). Πρακτική Παραπομπών - Οδηγός για την ορθή παραπομπή από γενικές σε ειδικές υπηρεσίες.

ΠΟΝΟΣ ΣΤΟΝ ΑΥΧΕΝΑ

Παραπομπή σε Ειδικό για πόνο στον αυχένα, νευροχειρουργό, νευρολόγο, ορθοπαιδικό ή/και γενικό παθολόγο.

Ελλείψει νευρολογικών συμπτωμάτων ή κόκκινων σημαιών (προειδοποιητικών σημείων), αναμένεται ότι στους ασθενείς θα χορηγείται αναλγησία σε πρώτη φάση, πριν εξεταστεί η παραπομπή τους σε εξειδικευμένες υπηρεσίες. Επιπλέον, σε περίπτωση διαστρέμματος και θλάσης της αυχενικής μοίρας της σπονδυλικής στήλης, οι ασθενείς μπορούν επίσης να παραπέμπονται σε φυσιοθεραπεία πριν από την παραπομπή σε ειδικό.

Οι ασθενείς με υποψία μυελοπάθειας/συμπίεσης του νωτιαίου μυελού πρέπει να εξετάζονται αμέσως νευρολογικά για αδεξιότητα των χεριών, αλλοίωση της βάδισης ή διαταραχές των μυών του περινέου/σεξουαλικές διαταραχές.

Η αυχενική ριζοπάθεια (συμπίεση νεύρου) συνήθως παρουσιάζεται με έντονο πόνο και/ή παραισθησία στα άνω άκρα. Ακόμη και αν υπάρχει υποψία κήλης μεσοσπονδύλιου δίσκου, τα στοιχεία δείχνουν ότι το 95% των ασθενών ανταποκρίνονται σε 4-6 εβδομάδες συντηρητικής θεραπείας (ΜΣΑΦ/φυσιοθεραπεία). Ωστόσο, οι ασθενείς αυτοί πρέπει να παρακολουθούνται για να διασφαλιστεί η απουσία προοδευτικής αδυναμίας, η οποία απαιτεί άμεση παραπομπή.

ΑΜΕΣΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ (εντός 24 ωρών)

- Υποψία μυελοπάθειας (συμπίεσης νωτιαίου μυελού) - που εκδηλώνεται με επιδείνωση της βάδισης/χειρωνακτικής δεξιότητας ή σοβαρή/προοδευτική κινητική αδυναμία ή σοβαρή/προοδευτική απώλεια της αίσθησης στα άκρα.
- Σοβαρό τραύμα/σκελετικός τραυματισμός
- Υποψία σηπτικής αρθρίτιδας
- Παρουσία παλμικής μάζας που υποδηλώνει ανεύρυσμα καρωτίδας (ιδιαίτερα μετά από τραύμα ή χειρισμό).

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ (εντός 2 εβδομάδων)

- Υποψία κακοήθειας
- Υποψία απομυελίνωσης, π.χ. θετικό σύμπτωμα Lhermitte (κάμψη του αυχένα που προκαλεί αίσθηση ηλεκτροσόκ κατά μήκος της σπονδυλικής στήλης και στα άκρα)
- Συνοδευτική ζάλη, κρίσεις πτώσης, λιποθυμίες, ειδικά σε ηλικιωμένους ασθενείς, καθώς μπορεί να υποδηλώνουν σπονδυλοβασική ανεπάρκεια.
- Πρόσφατη χειρουργική επέμβαση
- Ιστορικό καρκίνου
- Ιστορικό λοίμωξης, π.χ. Φυματίωση/ HIV
- Ιστορικό φλεγμονώδους αρθροπάθειας

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΡΟΥΤΙΝΑΣ

- Επίμονος πόνος παρά την αναλγησία και τη φυσιοθεραπεία.
1. CKS. Πόνος στον αυχένα - αυχενική ριζοπάθεια (Πρόσβαση στις 17 Ιουνίου 2018)

-
2. Γενικός Ιατρός online. Πόνος στον αυχένα - προειδοποιητικά συμπτώματα (Πρόσβαση στις 17 Ιουνίου 2018)
  3. <https://northeast.devonformularyguidance.nhs.uk/referral-guidance/eastern-locality/musculoskeletal/neck-pain>